VN2025-013105
rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Noord van 30 september 2025

Portefeuille: Ruimtelijke Ordening (23)

Agendapunt: B3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Adviesaanvraag college over aanpassing Verordening op de stadsdelen en het stadsbestuur vanwege actualisatie Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam.

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Noord besluit

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord besluit

1. Kennis te nemen van de stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging omgevingsplan;
2. Kennis te nemen van het concept herzien Bestuurlijk uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam;
3. Positief te adviseren op het voorstel tot wijziging van bijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022;
4. Kennis te nemen van het voornemen tot wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam waarmee de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan die valt onder het (herziene) uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, zal worden gedelegeerd aan het college.

Kernboodschap

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord adviseert -in navolging op het advies van de stadsdeelcommissie- positief op de adviesaanvraag van het college over de aanpassing van de Verordening op de stadsdelen en het stadsbestuur vanwege actualisatie van het Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam.

Bestuurlijke achtergrond

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Stadsdelen/stadsgebied Ruimtelijke Ordening (BOS RO) en Erfgoed van 11 december 2023 zijn de bestuurders geïnformeerd over de transitieopgave van het omgevingsplan en is overeenstemming bereikt over de uitgangspunten voor de transitie van het omgevingsplan Amsterdam. De uitgangspunten voor de transitie zijn hierna vastgelegd en geformaliseerd in het bestuurlijk uitvoeringskader dat door de wethouder Ruimtelijke Ordening op 16 april 2024 is vastgesteld.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:
-(art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
-(art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of

voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.
DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).
Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC (art. 19, lid 5).
Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt (art. 30, lid 5).

Onderbouwing besluit

Ad 1: Stand van zaken en de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging Omgevingsplan gemeente Amsterdam
Vorig jaar is gestart met de transitie van het omgevingsplan. Hierbij moeten alle 530 bestemmingsplannen voor 2032 zijn omgezet naar de nieuwe systematiek van het omgevingsplan, alsmede 19 verordeningen zijn ingevoegd. Inmiddels zijn de eerste 3 bestemmingsplannen omgezet en heeft het ontwerp-wijzigingsbesluit tot en met 6 augustus te inzage gelegen. Voor nog eens 20 bestemmingsplangebieden is een ontwerp-wijzigingsbesluit in voorbereiding. De ervaringen die we in de afgelopen periode hebben opgedaan, leiden tot een aantal aanpassingen in de werkwijze. Eén daarvan is dat het college de wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie zal voorbereiden, ook in de gebieden die niet zijn aangewezen als stedelijk gebied. Dit is vergelijkbaar met de procedure die nu voor een technische wijziging van het omgevingsplan wordt gevolgd. Dit geldt alleen voor wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie, niet voor de overige wijzigingen van het omgevingsplan.
De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 zal hierop moeten worden aangepast. Dit adviesverzoek gaat over de aanpassing van de Verordening.

Uitvoeringskader
Tijdens het Bestuurlijk Overleg Stadsdelen/stadsgebied Ruimtelijke Ordening (BOS RO) en Erfgoed van 11 december 2023 zijn de bestuurders geïnformeerd over de transitieopgave van het omgevingsplan en is overeenstemming bereikt over de uitgangspunten voor de transitie van het omgevingsplan Amsterdam. De uitgangspunten voor de transitie zijn hierna vastgelegd en geformaliseerd in het bestuurlijk uitvoeringskader dat door de wethouder Ruimtelijke Ordening op 16 april 2024 is vastgesteld. Zoals in dat uitvoeringskader reeds is aangegeven vraagt deze transitie wendbaarheid in de aanpak. De transitieopgave is fors en het omzetten van bestemmingsplannen is nieuw. We begeven ons dus op onbekend terrein, waardoor het belangrijk is om te monitoren, te evalueren en bij te stellen.

Nota van Uitgangspunten
In april 2024 is begonnen met de eerste tranche wijziging Omgevingsplan. Er zijn tien deelgebieden geselecteerd. Minimaal één deelgebied in elk stadsdeel/stadsgebied, zodat de transitie ook echt in elk deel van de stad is gestart. Van de tien deelgebieden bevonden zich er drie in zones van gebiedsontwikkeling.

Voor alle deelgebieden afzonderlijk werd gestart met het opstellen van een concept Nota van Uitgangspunten en, conform de participatieverordening, een participatieplan. Vervolgens is er geparticipeerd op de Nota van Uitgangspunten. Het werken met een Nota van Uitgangspunten was een keuze, omdat het niet mogelijk was om te werken met een voorontwerpwijziging omgevingsplan. Een voorontwerp is technisch niet beschikbaar te stellen in het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO).

Achteraf is echter geconstateerd dat het opstellen van de Notas van Uitgangspunten en het participatieplan veel tijd heeft gekost en er pas daarna, tijdens het werken aan de omzetting van de regels ten behoeve van het opstellen van het ontwerp wijzigingsbesluit, veel scherper naar voren kwam welke wijzigingen op zouden treden die benoemd hadden kunnen worden in de Nota van Uitgangspunten.

Participatie
De concept Notas van Uitgangspunten en participatieplannen zijn besproken in de vergaderingen van de stadsdeelcommissies van de stadsdelen en de bestuurscommissie van het stadsgebied. Met de uitwerking van de participatie is per deelgebied verschillend omgegaan. In sommige gebieden is gekozen voor informeren (per brief) en in andere gebieden (zoals in Noord voor deelgebied Schellingwoude) zijn ook informatieavonden georganiseerd. Omdat zowel de transitie als de participatieverordening nog heel nieuw waren, was het zoeken naar een geschikte participatievorm. Ondanks de verschillende uitwerkingen per bestemmingsplangebied zijn de ervaringen dat de opbrengsten van de participatie zeer beperkt waren. In totaal zijn voor alle gebieden slechts negen reacties binnengekomen, die vooral verzoeken om informatie betroffen.

Vaststellen van de Notas van uitgangspunten
Inmiddels zijn alle Notas van Uitgangspunten vastgesteld en is er per deelgebied een participatie-eindverslag gemaakt, waar het dagelijks bestuur eerder kennis van heeft genomen.

Ontwerp wijziging Omgevingsplan
Voor drie deelgebieden heeft een ontwerpwijzigingsbesluit ter inzage gelegen voor zienswijzen. Vijf gebieden moeten wachten tot de regeling voor horeca in de hoofdregeling van het omgevingsplan is verwerkt (deze deelgebieden gaan mee in tranche 1b). Eén gebied behoeft nog afstemming met de ontwikkelaar. En stadsdeel Centrum kent zon andere huidige regeling in het bestemmingsplan dan de hoofdregeling van het omgevingsplan dat daar meer tijd voor nodig is om dat deelgebied om te zetten.

Capaciteit
De 1e tranche stond vooral in het teken van leren. De transitie is een nieuw proces, voortkomend uit de wettelijke verplichting van de Omgevingswet, waar nog geen ervaring mee was. Op basis van de eerdere ervaringen met actualisatie van bestemmingsplannen is een aanname gedaan over de benodigde capaciteit voor het omzetten van bestemmingsplannen naar het Omgevingsplan Amsterdam. De inschatting was dat per bestemmingsplan circa 500 uur aan ambtelijke capaciteit nodig zou zijn.

Uit het monitoren van de werkelijk bestede uren blijkt nu al dat voor de bestemmingsplannen in de 1e tranche veel meer capaciteit nodig is dan geraamd, namelijk meer dan 800 uur per plan. Waarbij de eerste 500 uur al voor een groot deel besteed is aan de Nota van Uitgangspunten en participatie. Omdat er in totaal 530 bestemmingsplannen moeten worden omgezet, zou met de huidige werkwijze tot 2032 in totaal ruim 300 fte aan ambtelijke capaciteit nodig zijn. Daardoor komen overige, deels wettelijke, taken (gebiedsontwikkeling, beleidsvernieuwing en advisering bij vergunningsaanvragen) in de knel. Door het efficiënter maken van de werkwijze (onder andere door mogelijk inzet van ondersteuning via kunstmatige intelligentie) in combinatie met de voorgestelde aanpassingen in het uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, verwachten wij de benodigde capaciteit drastisch te kunnen verminderen.

Ad. 2: Herziening Bestuurlijk uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam
De ervaringen uit de eerste tranche leiden tot herziening van het uitvoeringskader. Als op de wijze van de eerste tranche wordt doorgegaan, kost dat te veel tijd en capaciteit, zonder dat dit iets bijdraagt aan de kwaliteit van de transitie. De verwachting is dat hierdoor de transitie niet kan worden gehaald binnen de wettelijke termijn. We stellen daarom 3 aanpassingen voor:

a) Wijziging van het begrip beleidsarm naar beleidsneutraal
De transitie van het omgevingsplan voeren we beleidsarm uit. Dit vanwege de voortgang en de planbaarheid van de transitie. De definitie van beleidsarm zoals dat in het uitvoeringskader uit 2024 is toegelicht, blijkt voor meerdere uitleggen vatbaar en biedt nog ruimte voor discussie over welke inhoudelijke wijzigingen moeten worden meegenomen in de omzetting van de bestemmingsplannen. Omdat het beleid niet wijzigt met de wijziging van het omgevingsplan in het kader van de transitie, is beleidsneutraal een betere term. Duidelijk moet zijn dat de transitieplannen zuiver een technische omzetting van de voor dat deelgebied geldende bestemmingsplannen, vastgesteld beleid en onherroepelijke omgevingsvergunningen in afwijking van het bestemmingsplan behelzen. Dit is verwoord in het herziene uitvoeringskader.

Daar waar behoefte is om een beleidswijziging door te voeren in het omgevingsplan, zal dit middels een separate wijziging van het omgevingsplan plaatsvinden, met bijbehorende participatie (in het beleidstraject).

b) Geen Nota van Uitgangspunten en geen participatie
De transitie gaat om een technische omzetting van een bestemmingsplan naar het omgevingsplan. De uitgangspunten hiervoor zijn beschreven in het uitvoeringskader. Het is gebleken dat vooraf opstellen van een Nota van Uitgangspunten per deelgebied geen meerwaarde heeft en eerder leidt tot verwarring. Pas bij het daadwerkelijk omzetten van de regels wordt duidelijk waar mogelijke accentverschillen liggen. Deze accentverschillen kunnen bij vrijgave van het ontwerp wijzigingsplan goed worden beschreven. Hierop kan eenieder een zienswijze indienen.

Zoals aangegeven betreft het een technische herziening van een eerder vastgesteld bestemmingsplan. De Participatieverordening (artikel 3 lid 3 onder a) geeft aan dat er voor die gevallen geen participatieplan hoeft te worden opgesteld. Uit de eerste tranche is ook gebleken dat participatie bij de transitieplannen geen toegevoegde waarde heeft en juist zorgt voor onduidelijkheid. Er wordt wel, conform wettelijk voorschrift, kennis van gegeven dat voor een bepaald gebied een wijziging van het Omgevingsplan wordt voorbereid. In deze publicatie wordt aangegeven dat het mogelijk is om een zienswijze in te dienen op het ontwerp wijzigingsplan.

c) Het college bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor, hiervoor wordt bijlage II taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 gewijzigd. Voor een toelichting zie hieronder bij Ad 3.

Ad 3: Het college bereidt de wijziging van een transitie omgevingsplan voor
In de verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 is opgenomen dat de voorbereiding van een wijziging van het omgevingsplan binnen een gebied dat niet is aangewezen als stedelijk gebied of project, tot de vrijgave van het ontwerpbesluit tot wijziging van het omgevingsplan, bij het dagelijks bestuur ligt. Als afronding van de voorbereiding geeft het dagelijks bestuur advies aan het college betreffende het ter inzage leggen van de ontwerpwijziging. Het dagelijks bestuur betrekt het advies van de stadsdeelcommissie of de bestuurscommissie van Weesp bij dit advies. Vanaf het besluit tot terinzagelegging van de ontwerpwijziging van het omgevingsplan ligt de voorbereiding bij het college.

Om het proces van de transitie te harmoniseren en stroomlijnen zal het college in alle gevallen de wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie voorbereiden, ook in de gebieden die niet zijn aangewezen als stedelijk gebied. Dit is vergelijkbaar met de procedure die nu voor een technische wijziging van het omgevingsplan wordt gevolgd. De Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022 zal hierop moeten worden aangepast. Het voorstel tot aanpassing van de Verordening zal gelijktijdig met de vaststelling van het aangepaste Bestuurlijk uitvoeringskader aan het college worden voorgelegd. Het dagelijks bestuur van een stadsdeel of het stadsgebied zal voor deze gevallen worden geïnformeerd dat een gebied in het betreffende stadsdeel of stadsgebied

zal worden omgezet en wordt gevraagd te adviseren gelijktijdig met het ter inzage liggen van het ontwerpwijzigingsbesluit.

Advies dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur heeft kennis genomen van de geleerde lessen van de eerste tranche wijziging Omgevingsplan en stemt in met de voorgestelde wijzigingen van het Bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam en de daaruit voortvloeiende aanpassing van de Verordening op de stadsdelen en het stadsbestuur, voor zover het gaat om de omzettingen van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan.

Daarbij maakt het dagelijks bestuur nog enkele kanttekeningen.
Het dagelijks bestuur gaat ervan uit dat de voorgestelde procedure alleen geldt voor de omzetting van bestemmingsplannen naar het omgevingsplan in het kader van de transitieopgave. Met de wijziging van de term beleidsarm naar beleidsneutraal is straks sprake is van een zuiver juridisch-technische omzetting van bestemmingsplannen naar omgevingsplan. Zodra er sprake is van een nieuwe ontwikkeling, gaat het dagelijks bestuur ervan uit dat er een aparte procedure wordt opgestart waarvoor de reguliere procedure geldt (dus met voorbereidingsfase door het stadsdeel en participatie).
Het dagelijks bestuur gaat ervan uit dat de stadsdelen een adviesrol houden in de transitie omgevingsplan en dat het dagelijks bestuur van een stadsdeel zal worden geïnformeerd dat een gebied in het betreffende stadsdeel zal worden omgezet en wordt gevraagd te adviseren gelijktijdig met het ter inzage liggen van het ontwerpwijzigingsbesluit. Hierbij merkt het dagelijks bestuur op dat wanneer er bij een voorgelegde omzetting sprake is van een materiële wijziging, hij verwacht dat die wijziging expliciet zichtbaar wordt gemaakt in de voordracht aan het dagelijks bestuur.Het dagelijks bestuur heeft de stadsdeelcommissie geraadpleegd. De stadsdeelcommissie ondersteunt het advies van het dagelijks bestuur.

Met het wijzigen van het toetsingskader is de kans groter dat de deadline voor de transitie omgevingsplan wordt gehaald. Het dagelijks bestuur adviseert daarom positief op het voorstel.

Ad 4: Wijziging van het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam waarmee de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan die valt onder het (herziene) uitvoeringskader transitie Omgevingsplan Amsterdam, wordt gedelegeerd aan het college
Om het proces van de transitie te versnellen zal een raadsvoordracht worden voorbereid waarmee de raad wordt voorgesteld de vaststelling van wijzigingen van het omgevingsplan in het kader van de transitie te delegeren aan het college. Dit is in lijn met hetgeen nu al is opgenomen in artikel 1 lid 1 in het delegatie- en mandaatbesluit Omgevingsplan gemeente Amsterdam (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR723228/): de bevoegdheid tot vaststelling van een wijziging van het Omgevingsplan gemeente Amsterdam te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders voor zover de wijziging betrekking heeft op het verwerken van kaderstellend beleid dat is vastgesteld door de gemeenteraad.

Advies en afstemming

De adviesaanvraag is afgestemd met het gebiedsteam en behandeld in de staf RO en de stadsdeelcommissie.

Dit advies is opgesteld door juristen van gebiedsteam Noord van Ruimte en Duurzaamheid, die tevens betrokken zijn bij de 1e en 2e tranche van de transitie omgevingsplan.

Gemeente Amsterdam

DB

Duurzaamheid

N.v.t. (betreft een adviesaanvraag van het college).

Participatie

N.v.t. (betreft een adviesaanvraag van het college).

Financiële onderbouwing

n.v.t.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-058716	Stadsdeel Noord Voordracht (pdf)
AD2025-058719	Bijlage 1 Herzien bestuurlijk uitvoeringskader transitie omgevingsplan Amsterdam.docx (msw12)
AD2025-058720	Bijlage 2 taak 24.1 van de Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022.docx (msw12)
AD2025-058721	Bijlage 3Adviesaanvraag SDC.docx (msw12)

Uitslag

A Akkoord